

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (stradă Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani și treia-ora 10 bani.

Iubiți cetitori!

„Foaia Poporului” sosește în casele d-voastră în fiecare săptămână odată, de obicei Dumineca. Ea vă aduce săptămână de săptămână învățături, povești, sfaturi, știri ș. a. din apropiere și din depărtare și numai de două-ori pe an, la două soroace, vine să vă și ceară ceva, plata ostenelelor ei: **abonamentul.**

Acum sosește unul din aceste soroace. Se apropie adică sfârșitul anului și în curând vom intra în un an nou, care pentru „Foaia Poporului” este al nouălea an al vieții sale.

Credincioasă programului său și menirii sale de a fi făclie luminătoare pentru talpa țării, pentru țeranul român, ea și va urmări mai departe scopul cu aceeași râvnă, cu aceeași iubire și interesare pentru toate afacerile, pentru toate lipsurile poporului nostru, ca și până acum.

Ea a trăit și a lucrat din toată inima pentru țeranul român și pentru oamenii dela țeară și tot astfel va lucra cu îndoit zel și mai departe.

Dar' în același timp ea lucră și va lucra și pentru meseriașii și comercianții români, dorind sporirea și înaintarea clasei de mijloc.

Cei-ce au cetit „Foaia Poporului” și au avut-o în casă, o știu prețur.

De aceea credem și nădejduim, că ei nu o vor lăsa să nu o aibă mai departe și în nădejdea aceasta deschidem nou abonament pentru „Foaia Poporului” pe anul 1901.

Astfel venim a ruga pe onorații abonemenți, ca nu numai să se grăbească

a trimite în curând prețul de abonament, dar' să și spună tuturor, cu cari se întâlnesc și dau în vorbă, ce este „Foaia Poporului”, cum și pentru cine se luptă ea. Apoi să-i îndemne a abona această foaie, de oare-ce pe lângă că e bună și făcută anume pentru popor, apoi pentru comercianți și meseriași, este și cea mai ieftină dintre foile românești.

Prețul va fi, ca și acum, anume:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg . . . . . 4 coroane.

Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.

Pentru România:

Pe un an întreg . . . . . 10 lei.

Pe o jumătate de an . . . . . 5 lei.

Pentru a pute ține bună rânduială, onorații abonemenți, vechi și noi, sânt rugați a băga bine de seamă la următoarele:

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termen, decât dela începutul anului pe o jumătate de an, sau pe un an. Abonațiilor de până acum li se trimit deodată cu foaia și mandate postale (posta utalvány), cu adresa noastră tipărită și cu fașia sub care primesc foaia, lipită pe dos, așa că trimițitorul nu are decât să scrie numele său și cifrele la locurile convenite și să pună banii, dimpreună cu mandatul, la postă. Abonemenții noi sânt rugați a scrie numele lor și al comunei, foarte curat și cetet, însemnând posta din urmă.

Administrațiunea

„Foi Poporului”.

Numărarea locuitorilor.

Este zis în lege, că în Ungaria tot din zece în zece ani să se numere toți locuitorii, cari trăiesc în țările de sub coroana Sftului Stefan. Aceasta se mai face și în alte câteva țări de ale Europei.

Cu sfârșitul anului curent se implinesc zece ani dela cea din urmă numărare și așa la începutul anului viitor are să se facă o nouă numărare.

Spre acest scop ministrul de comerț a prezentat dietei încă anul trecut un proiect de lege, care a fost votat și sancționat, ear' pentru acoperirea speșelor, împreunate cu lucrarea numărării, s'a votat o sumă de 740 mii de cor. Din acești bani însă nu se plătesc cei ce îndeplinesc numărarea, ci ei au să fie plătiți din partea comunelor.

Numărarea se va face, ca de obicei, în primele zece zile ale lui Ianuarie, în întreaga Ungarie.

Astfel în curând se va statori de nou, câți locuitori trăiesc pe pământul Ungariei și vom afla și noi, câți Români ne aflăm cu numărul sub oblăduirea ungurească.

Numărarea populațiunii este o măsură a timpurilor mai noue și e bună, de oare-ce din conscripții se pot trage învățături folositoare, în ce privește starea numerică a locuitorilor.

Astfel s. p. noi Români vom afla, că în care ținuturi cu cât ne-am sporit față de numărul nostru de acum zece sau douăzeci de ani; vom vedea apoi în cari părți s'au sporit mai mult sau

FOIȚA.

Obiceiuri la Crăciun.

În comuna Șolmușul-român.
(Urmare și fine).

După-ce au cerut colacul merge gazda și îl dă unuia dintre ei și apoi începe a cere tot acel dinainte și bucata de carne, și anume:

Noi vedem că jupânul gazdă ne-a dăruit cu ântăilea dar, și vedem, că ne dăruiește și cu al doilea cu un coloboc boc de carne de porc mort dar' nouă ni-se pare că e porcu întreg da de-ar fi porcu întreg aici ar fi nasul, gura ochi, urechile, pēru, picioarele, coada cu nasul ne-ar rima cu gura ne-ar mușca cu ochii ne-ar vedea

cu urechile ne-ar auzi cu pēru ne-ar întēpa cu picioarele ne-ar călca cu coada pe la dracu v'ar flustura, numai pe mini și pe jupânul gazdă nu. Așa jupânul gazdă în sat sau cărat și bun fleșer au căpētat și porcul l-au junghiat și mai frumos l-au gătat, ear' jupâneasa găzdoaie au luat mașele într'o troacă și s'au dus la o răstoacă, toți câți o vedea pe-acolo trecea și toți o sărea, avēnd și eu o măciucă ferecată o am sărit-o și eu odată.

După aceea făcēnd gazda și acum ca și mai nainte cu colacul, trece mai pe departe și cere acei 10 bani și zice:

Noi vedem, că jupânul gazdă din darul lui Dumnezeu, ne-a dăruit ântăilea dar și ne-au dăruit și cu al doilea și precum vedem ne dăruiește și cu al treilea.

cu 10 bani de aur făcuți în luna lui Faur, dar' nouă ni-se pare că ia baia întreagă, dar' ear' ne întorcem, că de-ar fi baia întreagă

aici ar fi ciocanele și buzduganele. Dar' jupânul gazdă mult s'au străduit și sau nēcăjit până-ce au aflat acești 10 bani de aur făcuți în luna lui Faur, că au avut 2 față cai și o față căruță și i-au prins la față căruță și-au plecat la baia mică și n'au găsit nimica și-au plecat la baia mare și-au băgat mâna în căldare până 'n cot și-au scos un zlot și-au umplut burlanul tot și întorcēndu-se pe un deal ascuțit ca muchia unui cuțit și de ocoș mare ce a fost nu au știut ce so impedece împedecava față cai ori față căruță și-au împedecat față cai și când față cai poste

mai puțin Românii și dacă vor fi locuri, în cari au scăzut numărul nostru, frunțașii vor trebui să caute pricinile scăderii, și să afle mijloace, prin cari să se delătore aceste.

Eată unele din foloasele numărării poporului!

Dar', ca din numărarea ce se va face, să putem ști hotărît care e numărul nostru și să putem trage foloase, trebuie, ca în coalele, în cari se face numărarea (conscriptia) să fim scriși așa cum sîntem, fără greșală, adică, că *limba noastră este limba română* și apoi *la fiecare legea lui* (unit sau neunit).

De aceea nu trebuie să fim cu nepăsare față de numărarea, ce se va face și să fim luători aminte la următoarele:

Frunțașii de pe sate, preoții și învățătorii etc. să nu pregete a explica zilele acestea poporului, că ce e numărarea; că nu are de scop — ceea-ce îndeobște e lătit la popoarele din Ungaria — ca în urma ei să se pună dări noue, ci scopul este, ca să arete starea adevărată a populațiunii, progresele și regresele în privința aceasta. De aceea, să li-se facă cunoscut oamenilor, că n'au să se subtragă nici unul dela conscripție, nici n'au să tănuiască pe vre-un membru al familiei, fie acela în leagăn sau fie moșneag neputincios.

Dar' aceasta încă nu e destul, ci trebuie să li-se spună să mai fie luători aminte la următoarea împrejurare:

În coalele de conscripție se află rubrica pentru *limba maternă*; între limbile principale din țeară își are rubrica sa și *limba română*. Românii noștri să bage bine de seamă, *ca ei să fie induși, când e vorba de limba maternă, negreșit în această rubrică și apoi în rubrica confesiunii, la cari aparțin*. Aceasta acum se poate controla mai ușor, ca înainte cu zece sau douăzeci de ani, de oare-ce acum aproape în fiecare casă se află câte un știutor de carte.

Cu deosebire e de lipsă această controlă pe satele mestecate, cu populațiune română și maghiară. Trebuie să privim în coale, când ne scrie conscriitorul și să nu lăsăm, ca din greșală, vezi Doamne,

făța căruță, când făța căruță peste făța cai s'au răsturnat și au umplut doagele porlogele, ceraurile berecurile, sîrmurile unghiurile, așa au venit acasă și au băgat mâna până în cheșiță și au scos această groșiță.

Și așa continuă din casă în casă mai cu seamă la aceia, cari sînt oameni mai de frunte și au fete de măritat.

După-ce au cerut colacul, apoi umple gazda un pahar de vin și închină la toți zicînd: că Nașterea Domnului nostru Isus Christos s'o ajungă întru mulți ani, după aceea închină și feciorii cu toții și apoi pleacă mai departe pînă-ce au colindat în comuna întreagă, după aceea se întorc la cărcimă și aci își dau seamă despre ceea-ce au căpătat și așa fiind ziuă, apoi se duc la biserică, după-ce vin dela biserică se duc ear' toți la cărcimă și aci mănîncă și beau, mulțumind lui Dumnezeu că le-au ajutat de au ajuns în pace și sănătate sfințele sîrbători ale Nașterii Domnului.

să ne inducă în rubrica altei limbi în locul celei românești.

În chipul acesta numărarea ne va arăta starea reală numerică a noastră.

De încheiere amintim faptul, că deodată cu numărarea din țeară se face și numărarea Românilor gr-cat. în întreaga metropolie.

Datele, ce se vor câștiga pe calea aceasta, pot servi de controlă la datele statistice oficiale.

Nu știm, dacă nu s'a pus la cale o asemenea numărare și în metropoli gr-orient. română? Dacă nu s'au luat pînă acum măsuri în privința aceasta, nu ar fi încă târziu ca să se iee, — și astfel să se adune datele de mare folos pentru biserică și neam.

ALT PROCES. „Tribuna“ (nr. 234) de Mercuri scrie: *Redactorul nostru responsabil, dl Andrei Baltes a fost chemat astăzi la judele de instrucție de pe lângă tribunalul regesc din loc, dnul Gădri Sándor, care i-a luat interogatorul într-un nou proces de presă intentat Tribunei. Procuratura din Cluj a dificultat, anume, articolul de fond din numărul 153 din anul acesta al Tribunei intitulat Sînt lași!, articol trimis din afară.*

Confiscările continuă. Baro-nul Bourguignon vrea să facă lucru deservit în Bucovina, cu „pacificarea“ Românilor: *confiscă mereu numerii din „Desteptarea“.* Din numărul penultim a rupt două pasaje interesante din articolul de fond, în care era prezentată în adevărată lumină lupta purtată din partea guvernului în contra partidului poporal național român, ear' din numărul primit ieri a scos articole întregi, în cari probabil erau descrise volnicile organelor sale subalterne, comise în jurul alegerilor.

A doua zi după prânz se adună toți la joc, fete, ficiori, bărbați, muieri, copii și în fine tot omul cine numai e putincios se duce, tot asemenea și a treia zi își petrec.

E. Teodor Libeg.

Colinde.

Împărt. de E. T. Libeg.

Noi umblăm și colindăm
Dar' colaci nu căpătăm,
Fost-am pe la curți domnești
Și prin case boierești,
Dar' boierii nu-'s acasa.
Boieri's prin codru mare
Au eșit la vînătoare
Tot vînără ce vînără
Zi de vară pînă-'n seară
Și nimica nu aflară
Numa-un puiu de căprioară
Un boier cum îl vedea
Pușca la ochi o punea
Pușca-i gata de-a pușca

LEGEA DE NAȚIONALITĂȚI. Concluzul Săcilor din Trei-scaune, în chestia modificării legii de naționalități, a fost discutat și în congregația din Sâmbăta trecută a comitatului Caras-Severin. Comisiunea permanentă a propus să se iee concluzul simplu la cunoștință. Domnii Bre-dicean, Dr. Dobrin și Tomiciu au propus și an cerut respingerea absurdului concluz. La votare s'a primit însă propunerea comisiunii permanente.

Din Bucovina.

În 18 Dec. n. s'au facut alegerile la curia a patra în Bucovina, pentru reichsrath-ul austriac. Partidul poporal național român a susținut candidatura domnului notar public împ. reg. din Gurahomorului, *Valerian Halip*, în cercul electoral format din comunele rurale *Dorna-Câmpulung-Homor-Solca-Suceava-Rădăuți*, — și a dlui baron *Eudoxiu Hormuzachi*, în cercul electoral format din comunele rurale *Cernăuți-Sirete-Storogineț*.

E de sine înțeles, că guvernul local bucovinean va combate candidaturile acestea ale partidului poporal național român din Bucovina, cu toate mijloacele ce-i stau la dispoziție, și va căuta să ese biruitori cu candidații sei, tot Români și ei, dar' Români degustul guvernului, nu de gustul și pe placul poporului. Îndeosebi candidatura dlui baron *Hormuzachi* va fi combătută și de Românii lui Bourguignon, din motivul că nu s'a lăsat înduplecat a intra și el în tabăra pactiștilor; ear' baronul Bourguignon se va face luntre și punte ca să-l scoată învins din lupta electorală de astăzi. După căderea energicului Dr. *G. Popovici*, ne putem aștepta deci și la căderea nu mai puțin naționalistului baron *Eud. Hormuzachi*. Să-i fie de bine baronului *Bourguignon*, care n'ar face rău dacă și-ar nota bine, că Românul are obiceiul să — țină minte!

Din România.

Pensia văduvei lui Mihăileanu.

Guvernul român a prezentat corpurilor legiuitoare un proiect de lege despre votarea unei recompense naționale pe seama văduvei și a orfanilor ră-

Săgeata de-a săgeta
Căprioara-atunci grăia:
— Ho ho ho nu mă mpușca
Nice nu mă săgeta,
Că eu nu-'s cine gândești
Nici de cini mă socotești,
Că's Ion Sfânt Ion
Nănașul lui Dumnezeu
C'am botezat fiul seu.
Și el singur m'a trimis
Ca să măsur pământul
Pământul ca cu d'âmblatu
Și ceriu cu stânginu
Pe pământ să ese stele
Pe cer să facem nuiele.

Pe coasta lui Rusalim
Rumeioară ochii-'s negri,
Grea turmă de oi își vin
Rumeioară ochii-'s negri,
Da la oi cine-'mi șede
Constantin cu soru-sa.
Constantin din graiu grăia:
— Dă soră mai tare-'n oi
Că vezi nori de ploieni vin.

mași în urma mult regretatului profesor *Stefan Mihăileanu*.

Eată espunerea de motive a proiectului de lege pentru a se acorda o recompensă națională d-nei *Stefan Mihăileanu*:

Moartea profesorului *Mihăileanu* a produs o adâncă emoțiune, a lăsat în jale și în strimtoare o soție și doi copii.

Adus copil din Macedonia, pentru a crește în cugetări și sentimentele românești, *Mihăileanu* a servit țeara ca profesor și ca publicist timp de 13 ani cu un devotament cunoscut.

Rob al datoriei, el a trăit mai mult pentru alții, aducând prețioase servicii școalei și neamului.

După atâția ani de muncă, când o lovitură criminală l-a răpit familiei școalei, societății, încă în vigoarea vârstei, el nu a putut lăsa soției și copiilor sei nici dreptul la o modestă pensiuine din cauză, că calitatea sa de Român nu fusese încă recunoscută.

În aceste împrejurări familia lui *Mihăileanu* are dreptul la solitudinea noastră. E e datorie de a îngriji de nevoile traiului unor copii și văduvei rămasă în strimtoare, când tatăl și soția ne-a dat pilda unui nobil devotament.

Stăpânit de aceste simțiri, am onoare de a propune deliberării, și aprobării d-voastră, alăturatul proiect de lege, care răspunde la sentimentele tuturor, pentru a alina durerile unei familii atât de crud încercate.

Proiect de lege.

Art. I. — Se acordă d-nei *Paulina St. Mihăileanu*, văduva profesorului *Stefan Mihăileanu*, o pensiuine viageră de 400 lei pe lună, reversibilă asupra copiilor sei până la majorat.

Ministrul cultelor și instrucțiunii

C. C. Arion.

DIN LUME.

Burii earăși în putere.

După laudele Englezilor se credea, că țerile Burilor în curând vor fi suse de tot sub stăpânirea engleză. Săptămâna aceasta însă au venit știri, cari vestesc, că Burii sunt earăși în putere. Ei au câștigat mai multe învingerii asupra Englezilor, între cari cea mai mare este învingerea dela dealul *Magalics*. Aici a fost zdrobită oastea generalului englez *Clemens*; au căzut în luptă o mare mulțime de soldați și oficeri superiori, ear' la vre-o 500 au căzut prinși.

Știrea despre pierderea aceasta a produs în Londra o mare nemulțumire; ziarele o caracterizează de o mare catastrofă adăogând, că prin aceasta se dovedește, că stăm încă departe de susepunerea totală a Burilor.

Aceasta se vede și de acolo, că în mai multe părți s'au ivit noue cete mari de Buri și la *Modderfontein* (în Orange) și la *Komatipoort* au câștigat învingeri tot Burii, ear' generalii buri desvoaltă o lucrare neîntreruptă pentru a organiza răscoala.

Starea grea se vede și de acolo, că *Kitchener*, după-cum se depeșează din Londra, a cerut trimiterea de noue trupe, ear' sfatul ministerial englez a hotărât să se cheme sub arme toate rezervele.

Din China.

Agenția *Reuter* anunță din Peking că o trupă engleză a avut o ciocnire cu Boxerii la localitatea *Kaoling*.

În China domnește o completă anarhie și din cauza aceasta e necesar să se facă expediții de-ale trupelor aliate.

Tratările de pace între imputerniciții puterilor și cei chinezi încă nu s'au început, dar' ele se vor începe în curând. Se zice, că curtea chineză nu se va reînțoarce în Peking, până-ce nu se va încheia pacea.

Începutul sărăciei.

Când va ceti vorbele de sus un om ajuns la sapă de lemn, a bună-seamă își va zice suspinând: Hei, frate! eu

știu cum se începe sărăcia, nu trebuie să-mi mai spui d-ta, doar' în sărăcie trăiesc eu acum. Dacă tocmai te trage inima să stai cu mine de vorbă, spune-mi cum să scap de sărăcie.

Cine astfel își gândește, îl rog să fie cu răbdare, căci dacă îmi ajută Dumnezeu îi voi spune mai târziu pe ce fel de cărări va trebui să umble, pentru-ca sărăcia să-i peardă urma.

Deocamdată însă aminte să-și țină fiecare că sărăcia e tocmai ca o boală rea. Când vine doctorul să vindece boala înainte de toate caută să afle din ce și cum s'a început. boala și numai după-ce o cunoaște bine, va începe să deie bolnavului leacurile trebuincioase, pentru-ca vindecarea aieva să urmeze.

Așa vreau să fac și eu. Înainte de toate voi spune, în rîndurile ce urmează cum intră de obicei sărăcia în casa țeranului nostru.

Sunt nenumărate ușițele pe care se înceasă sărăcia în casa fraților noștri dela sate. Voiu arăta câteva din aceste ușițe. Ca să fiu însă mai pe de-a întregul înțeles voiu aduce pilde vii, pilde pe care ori-care dintre ai noștri pot să le vadă în toată ziua, ba poate mulți le-or fi și simțit aieva.

Fiți cu luare aminte numai:

În zilele trecute mergeam pe o stradă din Sibiu, în care se află o bancă mare și frumoasă. Înaintea porții ved pe un țeran de-ai noștri cum sta trist și dus pe gânduri.

M'am apropiat de el și ca să încep vorba l-am întrebat că din ce sat este. Din vorbă în vorbă am ajuns până acolo, ca țeranul nostru să-mi spună întreg necazul ce-l chinuia.

Or fi vre-o cinci ani, — a început țeranul meu, — de când s'a întâmplat că bunul D-zeu mi-a luat fata, tocmai când ajunsese și ea la vârsta de măritat. Și era mare și frumoasă Măriuța, D-zeu să o odihnească și drag o aveam ca pe ochii din cap. De aceea când a murit doar' și sufletul era să-mi-se rupă de atâta potop de jală și durere. Da i-am și făcut o îngropăciune rupt ca la o fată de domn. Bani gata însă n'aveam, doar' noi sătenii numai la zile mari mai punem mâna pe câte un crețar. Am

— Ba zău aceia că nu's nori
Că zău aceia's pețitori.
Vin la mine
Te cer pe tine,
Da nu știu date-oi ori ba,
Ori lăsate-oi acoloa,
Că lângă tine
Cer mult bine,
Că îmi cer Liul
Cu Sibiiul,
Lângă tine tot mai cer
Șapte buți cu bani bătuți,
Lângă tine tot mai cer
Șapte sute de oi gute
Și pe-atâtea d'al cornute,
Lângă-aceste tot mai cer
Un pluguț cu 6 boi
Și pogânici măcar doi...
Tu frate că nu mi-i da
Tu frate că mi-i lăsa,
Pân' el frate că n'a face
Pod de-aramă pe sub vamă,
Pod de-argint peste pământ...

Să fii gazdă veseloașă
De aste colinzi frumoasă,
Nașterea lui Christos
Să vă fie de folos!

Scoală, scoală Domnul bun
Domnului Domn
Că nu-i vreme de-a dormi
Că-i vreme de-a împodobî,
Căci cocoșii au cântat,
Zori d'albe s'au ridicat,
Porumbii au sburat
Sus mai sus că se nvolbară
Jos mai jos că s'alinară,
Jos în malul lui Iordan
Luară-apșoară n gurișoară
Și se dedea de-a sbura.
Sus mai sus că se involbară
Jos mai jos că se lăsară,
Jos pe curtea'cest domn bun
Apșoara că o țipa
Frumos curtea 'i-o spăla
Gonțșoara-o boteza

Frumos curte zdruncina,
Domn din casă auzia
Și-afară că el eșia
Și din gură-așa zicea:
Mititei colindători
Nu grăbiți ca să intrați
Că suntem nepomeniți,
Fete mari is nesculate
Curțile's nemăturate.
Să se scoale fetele
Să măture curțile,
Cu cornul crătințelor
Cu vârful cosițelor.
Și trecoti în cea grădină
Și luați toți flori în mână,
Și muiiați în cea fântână
Și veniți înrăurând
Înrăurând și împreunând
Și veniți-mi colindând
Sfânta naștere vestind,
Și-o nchinăm de sănătate
Pe la gazde pe la toate.

tot auzit că la oraș se dau bani din bănci și de aceea, ca și eu să mă folosesc, 'mi-am luat băta și traista și am venit aici la Sibiu cu doi chizeși (cavenți) buni. Un om bun al meu 'mi-a și făcut rost și am și primit încă în ziua aceea suma de 50 fl. în toată rînduiala, n'am ce zice.

— Vremea a trecut și cu ea deodată a trecut și sorocul (terminul) meu de plată la bancă. Doar' în vre-o două rînduri 'mi-or venit dela bancă țiduli roșii, prin care îmi spuneau domnii de acolo să plătesc, căci altfel ajunge treaba pe mâna advocaților.

— Am făcut ce am făcut și doar' la trei-patru săptămâni am și venit omește cu vre-o 5 fl. să plătesc camăta și din capete.

— Am plătit pe amarul meu! Când am arătat țincușele ce 'mi-or venit, numai decât 'mi-or spus domnii dela bancă că m'or dat pe mâna avocatului și când 'mi-o făcut socoteala m'am pomenit că 'mi cer doar' vre-o 24 fl. și încă vre-o câțiva crețari. Cum n'aveam atâția bani, m'am luat cătră casă, să ved ce amarul meu m'oi ști face.

Am dat în stînga, am dat în dreapta — bani ca 'n palmă. Ca să scap de alte necazuri și mai mari 'mi-am luat alți doi chizeși (cavenți) și am scos din banca cea românească, doar' 50 fl. și 'mi-am plătit necazul la banca asta nemțească. Ai vre-o 20 fl. ce 'mi-au mai rămas s'or făcut mere pere la casă.

Peste vre-o 10—15 săptămâni 'mi-o venit sorocul să plătesc. Era tocmai vremea seceratului. Până am treerat, până am apucat să merg la oraș să vînd din bucate, ai dela banca nemțească ear' m'or dat la avocat, căci eu din nou nu m'am ținut de termin. Până-ce am putut împăca la amîndouă băncile 'mi-or trebuit doar' vre-o 20—30 fl.

— Colea primăvara bucatele mele s'or gătat, căci vara am vîndut prea multe — ca să scap de primejdie. Acum ca să scap copiii din gura morții de foame, m'am dus la banca din Făgăraș și am luat 100 fl. — ca să cumpăr bucate și să plătesc și la banca cea nemțească, să nu mai am atâtea soroace.

Aș fi plătit eu, cum 'mi-am fost făcut socoteala, dar' vezi d-ta, omul necăjit are multe nevoi. Am mai plătit din dare, am mai cumpărat câte o zdreanță de haină pe ai copii — destul că în urma urmelor afară de, că am cumpărat vre-o câteva bucate, nu m'am mai ales cu nimic din suta aceea.

În chipul asta apoi soroacele 'mi-s'or înmulțit. Eu nu le-am mai putut ține. M'or pîrit băncile, m'or dat pe mâna advocaților. Eu ca să scap am luat împrumuturi noue de pe la alte bănci. Așa că acum sînt dator peste 700 fl. — doar' la vre-o 5 bănci de pe aici și de prin prejur.

Și acum e vai și amar de capul meu și de-a copiilor mei.

Banca de aici dacă nu 'i-am plătit m'a dat ear' la avocat, care o cerut licitație pe casă și pe moșia moștenită dela părinți.

— Poimîne e ziua de licitație și acum am venit să mă rog să mă mai ierte, să mă mai îngăduie în foc să mă ardă!...

Asta e povestea ce 'mi-a spus-o țeranul meu, care poate-că azi e rămas fără moșie și fără casă — prin ușile oamenilor, cu copii cu tot.

Și acum judecați d-voastră cine poartă vina, cine a adus sărăcia pe capul nenorocitului om?

De bună-seamă că nu băncile, fără nechibzuiala omului. Căci el de-'și ținea soroacele de plată la banca dela care a luat prima-oraă cei 50 fl. — de sigur doba nu-'i venia la ușă.

Dacă înțelegea el natura și rostul cambiului (vexelului) ce 'l-a iscălit și cu care a luat banii din bancă nu lăsa să treacă termenele să ajungă pe la advocați, cărora să le plătească sumedenia de cheltueli.

Învățați din pățania asta și de câteori lipsa vă duce pe la bănci, fiți regulați la plată, țineți-vă de termene. Luați bine seama cum folosiți banii împrumutați, pentru-ca să nu ajungeți la licitații și să spuneți, — pe *nedreptul se înțelege*, — că băncile v'o sărăcit.

Băncile sînt bune pentru oamenii cu rînduială și cu socoteală.

În numărul viitor vă voi spune și alte pilde, ca apoi cunoscînd bine începuturile sărăciei, să vă pot spune ceva și cum trebuie să lucrăm pentru-ca în loc de sărăcie, înaintarea și bunăstarea să fie roada muncii grele ce o faceți în sudoarea feței voastre.

Vasile C. Osvadă.

Daruri de Crăciun pentru săracii noștri.

Motto: „Mila dată săracilor te curăță de păcate, îți câștigă îndurare și vicață vecinică.”

Inscripția lăditei
Reuniunii sodalilor
pentru crucerii săracilor.

Apelul nostru, adresat inimilor îndurătoare, de a contribui cu cât de puțin în scopul *împărțirii de daruri de Crăciun săracilor noștri*, a aflat viu rîsunet. La listele, ce circulă prin mijlocirea coristelor Reuniunii, ajutate de d-șoara *Aurelia Bogorin*, chiar și până acum s'au înscris un număr însemnat de binefăcători parte cu bani, parte cu vestimente, alimente etc. Cum scopul urmărit de Reuniunea noastră este de a împărți la cât mai mulți săraci de ai noștri: orfani, copii de școală, ucenici, ba și la oameni mari dar' lipsiți — ne permitem a apela și de astă-dată cătră binefăcătorii neamului și cătră cei cu durere pentru cei lipsiți să binevoiască a ne întinde obolul lor, ca astfel posibilă să ne facă o împlinire de datorință creștinească bine plăcută și la Dumnezeu și oamenilor. Contribuiri se pot face: în îmbrăcăminte, albituri (noue sau folosite), în bani, alimente, poame etc.

Ținem a aminti și aci, că venerabila doamnă *Minerva Dr. Brote*, a binevoit a primi ca sîrbarea de împărțire să se facă sub distinsul seu *protectorat*.

Până la publicarea altor detalii, dăm în cele următoare lista contribuitorilor de până aci, și anume:

I. P. S. Sa Domnul Ioan Mețianu, arhiepiscop și metropolit 10 cor.; elevele internatului școlii „Asociațiunii” 12 cor.; d-șoara Elena Petrașcu, directoara acestui internat 5 cor.; N. S.; d-șoara Eugenia Iovescu, câte 4 cor.; dl Pantaleon Lucuța, căp. ces. și r. în pens. 6 cor.; Preacuvioșia Sa dl Dr. Ilarion

Pușcariu, archimandrit și vicar arhiepiscopesc 3 cor.; dl Teodosiu Lobonțiu, proprietar (Alba-Iulia), Avram P. Păcurariu, protopresbiter (Iliă-murășană); C. M.; Dr. Avram Tincu, adv., Bas. Pop de Harșanu, adv.; d-na Maria C. Popp; d-na Eugenia Vecerde; d-na Alexandrina Dr. Russu; d-na E. Leményi; d-na M. Ionaș; dl Dr. I. Stroia, prof.; d-na Valeria Beu; dl Ilie Moga, diacon; dl Nicolae Cristea, asesor cons.; dl Constantin Stezariu, căp. c. și r. în pensiuine, fiecare câte 2 cor.; d-na Alexandrina Dopp, domnișoara Eufemia Catona, doamna Sofia Simonescu, doamna Lețitia Bologa, d-na Frâncu, d-șoara Cornelia Ciceiu, d-șoarele E. A. Broștan, d-șoara Leontina Beșu, d-na Ana Florea, d-na Elena Nadasdy, d-na Aleman, dl Iuliu Covrig, N. N., dl Mihail Ganea, ales preot în Viștea-inf., d-na Dumitru Stefan, N. N., d-na Ioana Rebege, fiecare cu câte 1 cor.; d-na Iustina Bêrză 2 cor.; dl George și Ana Costea 1 cor. 20 bani; Maria Chidu, Nicolae Pop, măiestru cismar, I. Mihaiu, ospetar, Emil Vintilă, măiestru pantofar, Ioan Roman, friser, Iosif Marcu, măiestru pardositor, Iosif Marcu jun. pardositor, Rosa și Traian Pop, Elisa și Nicolae Joandrea, Petru și Maria Simtion, econ., Maria și Ioan Gărbacea, proprietar, Ioan și Maria Logojan, măiestru pardositor, Ioan Ballu, Ioan și Ana Stanciu, Nicolae și Elena Mohan, Sofia Vasilie, veduvă de concepist financiar, Maria Sonderreger, veduvă de oficial, I. G. cojocar, *dela fiecare câte 1 coroană*; Isidor Grindean, măiestru cismar, 80 bani; Ioan S. Pitariu, culegător-tipograf, Petru Opreș, măcelar, Mihail Bărăbaș, măiestru cismar, George Ucenic, sodal cismar, Răfira Ballu, *dela fiecare câte 60 bani*; Ioan Apolzan, culegător-tipograf, Ioan Marcu, culegător-tipograf, Stefan Duca, culegător-tipograf, Nicolae Stoica, culegător-tipograf, George Poponea, culegător-tipograf, Ioan Lungociu, *dela fiecare câte 50 bani*; Ioan Spinean, culegător-tipograf, Ioan Ișan, crâșnic, Maniu Cioran, m. măcelar, Paraschiva Cioran, Maria Cioran, Nicolae Roșca, Alexandru Nemeș, măiestru faur, Petru și Paraschiva Hidu, Ioan și Maria Császár, *dela fiecare câte 40 bani*.

Lacrămile vărsate de săracii noștri servească de cea mai înaltă recompensă pentru jertfa adusă, conform celor de sus. Sibiu, 5/18 Decemvrie.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”.

Victor Tordășianu, Ioan Apolzan,
pres. notar.

A flat....

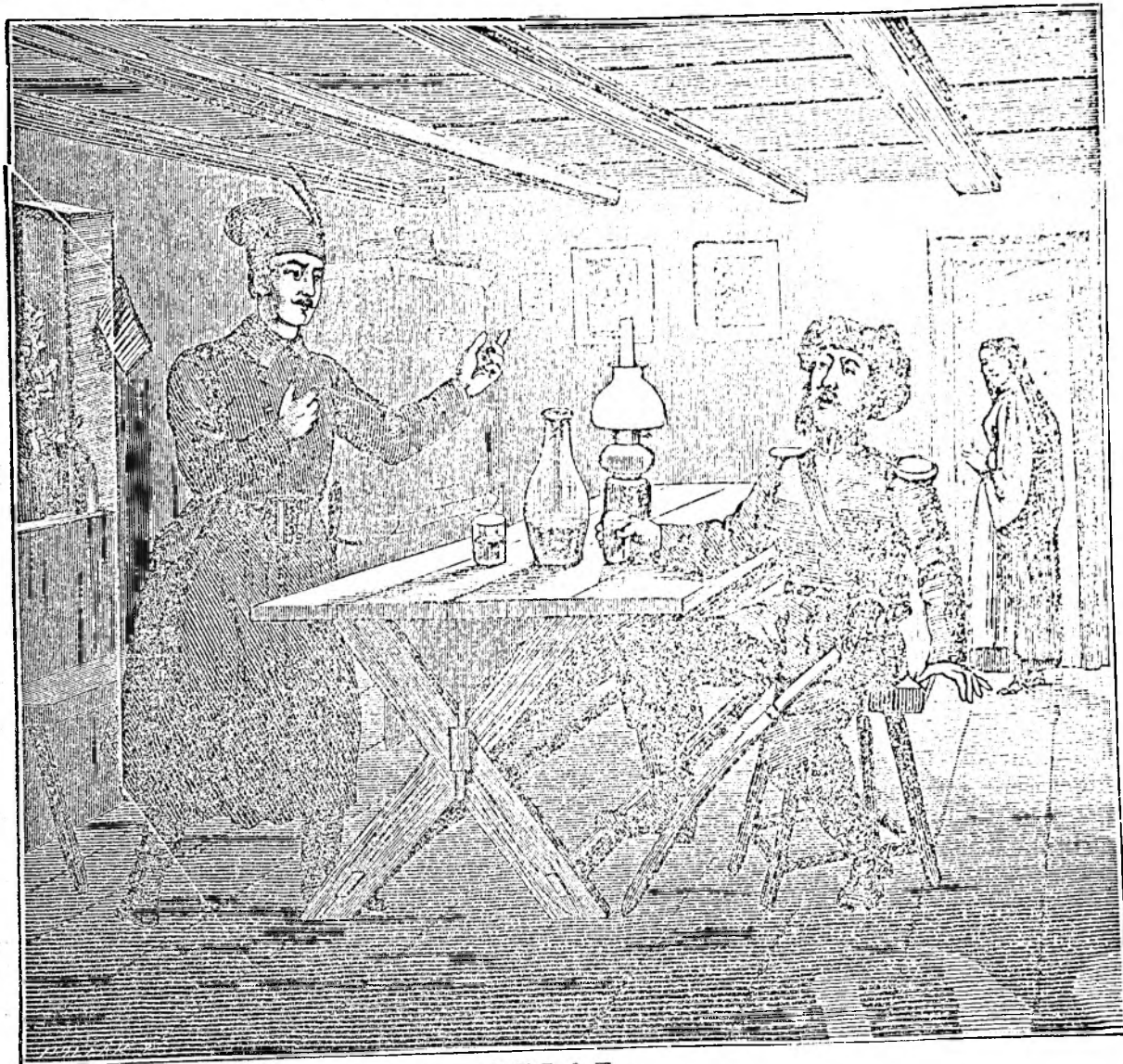
— Vezi ilustrația. —

Icoana de azi ne înfățișează o scenă din războiul româno-ruso-turc.

De mult dorobanții umblau să prindă pe un spion, care vindea dușmanului mișcările și planurile lor, ce le putea afla. Era dumnealui un Turc, care se vîrea printre ei, vînzîndu-le de ale mîncării și arătînd o față nevinovată.

Un sergent de dorobanți de mult bănuia, că Turcul e spion. El căută a vorbi de mai multe-ori cu el, acum încă intrase în han, la un păhar de beutură, când colo, din vorbă în vorbă, Turcul se incurcă în spusesele lui și se vîndu el pe sine.

Atunci voinicul dorobanț sare să-l înhațe. Ilustrația ne arată acest moment, arătîndu-se și spaima Turcului, când s'a văzut descoperit.

A FLAT....

Meseriașii și neguțătorii noștri. Măiestrii.

În Cisteiul ung.

În *Cisteiul-ung.* se află un măiestru argăsitor (tăbăcar, timar) român, cu numele *Ioan Astaluș a lui Crăciun*, un măiestru vrednic.

Neguțători.

Boltă românească în Cluj.

— În atențiunea publicului clujan și jur. —

Subscrisul fac cunoscut On. public din Cluj și jur, că cu 1 Ianuarie n. 1901. îmi deschid în Cluj, strada »Trencsén-tér« nr. 15. vis-à-vis de Căsarina cea mare, prăvălie de spețerie, ospătărie și cafenea.

Rugând pe On. public din Cluj și jur de sprigin și numeroase cercetări, semnez
Feneșul-săsec, 7 Decemvrie 19 0.

Ioan Morar a Ghinrechi.

Trebuiețe de-ale meseriașilor și neguțătorilor noștri.

Un băiat român din familie bună, sănătos, în etate de cel puțin 13 ani, află aplicare ca învățăcel la meseria de cismărie și pantofărie, la *Ioan Stanca*, măiestru în Sebeșul-săsesc. Doritorii să se adreseze sau să meargă în persoană la *Ioan Stanca*, Sasz-Szebes (strada Greci).

PARTEA ECONOMICĂ.

Prețul bucatelor.

Cultura bucatelor este tot așa de veche ca și neamul omenesc, de oare-ce acesta, fără cultura acelora, nu ar fi putut esista și progresa în civilizațiune. De aceea vedem, că nu numai popoarele civilizate, ci chiar și cele mai puțin civilizate, caută an de an de a sporî cultura bucatelor pe întinderi tot mai mari.

Până nu erau căile ferate, cari transportează acum ori-și-ce marfă din și în depărtările cele mai mari, cu prețuri destul de moderate, s'a întâmplat de mai multe ori în decursul veacurilor trecute, că în urma vărsărilor de ape, a secetelor îndelungate sau a altor evenimente naturale, ca să nu se facă bucatele în măsură corespunzătoare și astfel locuitorii să simtă lipsa acelora. Așa s'a întâmplat și aici la noi în Ungaria foametea cea mare din anii 1815—17, când mulți oameni mai săraci s'au prăpădit de foame.

Omul devenit odată în maro lipsă, când ajunge apoi la belșug, știe mai bine păstra cele adunate. Așa au făcut și părinții și moșii noștri scăpați de aceea foamete. Ei s'au învățat după aceea a păstra tot mai bine bucatele adunate, așa că din an în an le-au mai rămas și prisosuri. Aceasta o mai fac și acum plugarii mai harnici și mai puțințiți, de oare-ce unii tot mai cred, că se pot încă întoarce anii rîi și de foamete, când oamenii lipsiți de bucate măcinău chiar și cocenii, de pe cari au sfîrmit

boanele de cucuruz, sau scoarța dela unii arbori.

Dar' o parte din economii noștri mai tineri de acum, cari multe din vorbele și sfaturile părinților și bătrânilor, le iau drept povești bătrânești, nu mai urmează pe calea celor bătrâni, ci ca în toate afacerile își fac socoteala tot mai înaintea și mai bine, măcar că aceea se face »fără de cărcămar«, după-cum zice proverbul.

O parte din generațiunea mai tineră de acum, nu numai că nu pune prețul convenit pe bucatele adunate, ci putem zice că pe unele locuri chiar le prădează, așa că de când se imblățește grâul și se pune în coș, ear' cucuruzul în poduri și coșare, sînt tot cu mîna în ele: pe lumină, tăbac, săpun, piper, rachi și altele, așa că pe la Crăciun sau cel mult pe la Paști, numai se pomenește că nu mai sînt, căci »din sacul care tot iai și nu mai adaogi nimic, odată dai de fund«, după-cum zice foarte potrivit un alt proverb de ale noastre.

Speculanții de bucate, cari pe la noi sînt cu deosebire Jidanii, cari se așează prin comunele noastre, ca cărcămari și neguțători, ear' pe la orașe ca cumpărători de bucate sau fabricanți de spirituoase, pentru ce să nu se folosească și ei de recolta țeranului și să nu-'i micșoreze prețul îndată-ce o pune în vînzare, căci doar' și ei vreau să câștige tot mai mult din neștiința și nepriecerea lui. Astfel o parte din țeranii noștri mai săraci vînd toamna bucatele mai pe nimic, ca mai târziu primăvara să le cumpere cu un preț îndoit, ba une-ori chiar întreit.

Pe lângă speculanții acestia de bucate de pe la sate, pe cari îi putem numi cu drept cuvânt servitorii speculanților mai mari, se află în capitalele țărilor mai mari, anumiți bancheri (oameni, cari trăesc după capital), cari se adună pe fiecare zi la jocul de bursă (tirguiele), unde ca și la loterie se joacă cu capitalele lor, pe cari le vând și le cumpără după trebuință, cu perdere sau câștig, după-cum le umblă și norocul.

De pildă: un bancher pune la jocul de bursă încă de prin Ianuarie sau Februarie atâtea și atâtea mii de măști metriche de grâu în vânzare pe termin, cu un preț să zicem de 8 coroane, pe care-l și plătește îndată în bani gata sau hârtii de valoare. Altul pe lângă el, dă la țirg cu cel dintâiu și-l câștigă la maja metrică cu o coroană, care câștig îl și plătește îndată celui dintâiu. Al doilea vinde și el pe lângă oare-care câștig la al treilea aceeași cuantitate de bucate, ear' acesta la al patrulea și așa mai departe, până-când la cel din urmă ajunge și timpul secerișului.

Speculantul cel din urmă, înțeles apoi cu ceilalți, defige prețul bucatelor pentru țeara întreagă. De sine se înțelege, că speculanții dintr'o țeară stau în legătură cu cei de prin alte țări și astfel se stabilește prețul bucatelor adese-ori pentru lumea întreagă, așa că fiecare econom sau neguțetor e silit a-și vinde bucatele sale cu prețul stătător de bursă. De multe-ori, deși se vestește că în cutare sau cutare ținut sau țeară vor fi recoltele slabe, totuși cei dela bursă nu voesc să țină seamă de aceasta și astfel amăgesc lumea să creadă, că pretutindenea sunt culesurile cele mai îmbelșugate.

Tot cam așa se întâmplă și la construirea căilor ferate, drumurilor, canalurilor și a altor întreprinderi obstestii pe cari le vând din mână în mână, voind a câștiga fiecare cât mai mult dela jocul seu de bursă, care se înțelege, că pe mulți îi duce și la »sapă de lemn«, cum zice Românul.

În timpul din urmă s'a pornit o viuă mișcare mai în toate țările, pentru a împedea tirguielele pe bucate cu termin la jocurile de bursă. Țeara nemțească a fost cea dintâiu, care prin o

lege deosebită, a oprit pe speculanți de a mai vinde și cumpăra bucatele înainte de a fi culese.

Până acum puțini își puteau explica cauza scăderii prețului bucatelor într'un mod așa de simțitor, ci unii susțineau, că s'au scumpit banii, ear' alții că și celelalte mărfuri s'au mai lesnit ș. a., însă cauza adevărată jocul de bursă a fost.

E drept, că în timpul din urmă și alte mărfuri s'au mai lesnit, dar' în asemănare cu bucatele, cari pe unele locuri au scăzut aproape la prețul de jumătate, acelea tot se plătesc mai bine, așa că țăranul când cumpără vestimente, unelte de economie sau beuturi, mai totdeauna plătește prețul îndoit, pentru un lucru de aceeași valoare, ca cum a fost acela, pe care l-a vândut el.

Unii voesc să-și esplice scăderea prețului bucatelor și cu împrejurarea, că înmultindu-se numărul plugarilor s'a mai sporit și roada pământului, fără-ca în același timp să se sporească și numărul consumătorilor. Aceasta nu-i adevărat! ci din contră, în America s'a constatat chiar o scădere vedită în privința recoltei bucatelor. Astfel, pe când înainte de aceasta cu 10 ani, recoltele erau de 3 hl. și 28 litri de capul unui locuitor, astăzi s'au redus acelea la 2 hl. și 28 litri.

Când cheltuelile pentru lucrarea pământului, pentru uneltele de economie, pentru lucrători, pentru îmbunătățirea pământului ș. a. sunt așa de mari; când de altă parte prețul bucatelor este așa de mic: negreșit, că și economii nostri vor trebui să facă ca Americanii, ținând mai multe vite și cultivând mai multe plante de nutreț.

Sub astfel de împrejurări se naște întrebarea, că oare ce să facă și economii nostri, ca să nu mai fie espuși așa speculanților de bucate de tot felul? Răspunsul, după părerea noastră, poate să fie acesta: Mai înainte de toate să se reducă cultura acelor bucate, al căror preț ved că scade din an în an tot mai tare; să se cultive tot mai multe bucate de acelea, al căror preț ved că se urcă din an în an; să fie mai prevăzători și economii nostri, dacă nu tocmai ea bancherii cei mari, apoi cel puțin ea precu-

peții de pe la sate, ca astfel când ved, că bucatele sunt eftine, iear' vitele scumpe, să îngrășe de acestea sau porci și astfel să le vândă; să țină și crească mai multe vite tinere: miei, porci, viței, pe cari omul mai în toată bună vremea poate face câte ceva parale de cheltuială; în sfirșit ar trebui să se gândească fiecare econom mai adese-ori la sfatul lui B. Franklin: »lucrați și păstrați, căci cine nu știe tot așa de bine păstra, ca și lucra, acela să se omoare măcar lucrând, căci tot nu va lăsa nimic în urma sa!

Ioan Georgescu.

Omul și pământul.

De Dr. Mihail Pop.

(Urmare).

Și nu numai muncitorul dur, jaluz pe granițele erezite și care dorește peste toate numai producțiunea abundanță, se oboșește în desfrumșețarea naturii; fără chiar și aceia cari și-au făcut ca chemare admirarea naturii desfrumșețază sistematic cele mai frumoase regiuni. Așa numite grădini de prin jurul orașelor pot să presteze numai tufe tăiate și flori la cari te poți uita numai printre laturile îngrăditurii. Mulți prințșori italieni și germani seduși de sensualități eretice prin aceea au stricat cele mai multe regiuni, că au lăsat să sape în stânci sentențe sfătoase și să ridice morminte false pe pajști; ear' acolo unde au vrut să atragă atențiunea asupra unul loc mai cu privilegii, au pus sentinele militare. Indivizi blânzi din clase mijlocie conduși de simțul îngust față de simetrie și stil, au mers până acolo, că constrâng sucule în tulpină ca să poată produce variațiuni pitice și să dea coroanei formă geometrică sau să o transforme în smei și bălauri. Negustori avuți din secolul trecut foloseau prin aleele lor numai atari pomi a căror tulpină era vâpsită alb, ear' coroana era ca un bumb.

În Brauk și astăzi sunt tulpinele arborilor vâpsite cu oleiu și cu alb de zink.

Și ce idee are omenimea despre natură! Nici nu amintesc munții Gibraltar, Lichtenstein și Fenestrelle, spre a căror desfrumșețare din punct de vedere stra-

Cursa diavolului.

De Ioan Bochiș, preot,

Trage de moarte un om avut. Pe patul morții a început a eugeta, că cât de nebunește a lucrat în toată vieța lui, când n'a socotit la alta, decât numai cum ar putea câștiga la avere pe ori-ce cale, uitându-se cu totul de omnie și de cele viitoare. Îl neliniștește și aceea când eugetă, că cea mai mare parte a comorilor lui sunt adunate din avere pe nedreptul, și cu apucături înșelătoare, și cu groază eugetă la vecinicie, de care numai câteva minute îl despărțea. — Pruncii îngrijați de această nenorocire a părintelui lor, au chemat preotul la capul lui, dar' morbosul hotărât s'a declarat că el nu se poate pocăi, că pocăința lui ar aduce mare perdere de bani pentru familie — știind, că Dumnezeu numai așa-i iartă nedreptățile, dacă va reîntra totii banii câștigați cu usurile cele mari, sau cu alte

apucături neiertate — celora pe cari i-a păgubit. »Iubite tată, — răspund feciorii, — cea mai mare bucurie ni-o vei face nouă, cu aceea, că te vei împăca cu Dumnezeu, și noi îți promitem, că toată averea ce e câștigată cu nedreptul o vom reîntra celor păgubiți. Feciorii ce au zis au și făcut, deși preț de multe mii au scăzut din averea rămasă de tatăl lor, dar' cu aceste perdere au avut mângăierea, că tatăl lor a murit împăcat cu Dumnezeu și cu deapropapele.

Rară e o asemenea întâmplare în lumea de azi!

E lucru greu a scăpa din ghiarele lăcomiei de bani, care e una dintre cursele diavolului, și Doamne cât de ușor cazi în această cursă. De mult ne-au făcut atenți la aceasta Sfântul Pavel în epistola primă scrisă către Timoteiu 6,9; »Cei-ce vor să se îmbogățească cad în ispite și curse«.

Diavolului e urită sărăcia, pentru-că raiul e al săracilor, pentru aceea ca să-l depărteze pe om de raiu, îi ațită în inima omului pofta de bogăție. Chiar și lumea urește sărăcia. În ochii lumii omul sărac nu-i om, lumea îl sudue și atunci, când plătește cu ce e dator, pentru-că nu are pe cine asupri. Pe sărac de-l ajunge ceva nenorocire, lumea îl sudue, și îl mângăie cu aceea: »e vrednic de ștreang«, e nimernic; dacă nu se poate înciripa la ceva stare earăși îl sudue, îl face netrebnic, hăbăuc, nesocotit. Pe sărac toți îl trag și îl împing.

Înainte lumii numai omul avut e om pe talpă. Pe cel avut îl măresc, îl laudă, toți îi caută pretenșugul, toți îi cer sfatul, deși e bătut la cap ca leuca, și după înțelepciunea lui se cârmuește satul, și numai pentru-că-i avut. Deși în destule casuri atari oameni avuți nu sunt altceva decât niște înșelători astuți.

Roagă-te și lucră, celelalte le concredre lui Dumnezeu. Înțelepciunea dum-

tegie au cheltuit guvernele milioane, câți țermuri înalți nu au cumpărat în unele locuri parte proprietari jaluzi, parte cămătari, cari prețuesc frumsețile naturii după valoarea rudelor de aur! Asemenea manie de apropiere au cuprins pe oamenii din ținuturile muntoase mai cercetate, împărțelează regiuni pe care le dau celui-ce promite mai mult, ori-și-ce însemnătate naturală: stâncă, speluncă, cataractă, prăpastia vre-unui ghietaș, până și sunetul echoului poate deveni proprietate privată. Întreprinzătorii iau în arândă cataractele, pe cari le îngrădesc cu scânduri, ca călătorul, care nu plătește să nu le poată privi, apoi prin reclame sunătoare transformă în bani sunători razele soarelui care se oglindează în picuri sfărmași a apei. Călătorul cu amar aseamănă Niagara de astăzi, după-cum au făcut-o oamenii, cu căderea tunătoare care a dat-o natura, edifice urite, fabrici și hotelurile se ridică pe țărmurile ei; fabricanții de reclame calculând la frumseța Niagarei folosesc țărmurile aceleia pentru a-și recomanda articlii și rizele lor prin placate mânjite și mincinoase; ear alții mai nesuferibili seduși prin credința de a completa frumseța poetică a naturii au ridicat pe țărmurile acoleia chioscuri chineze și turnuri gotice. Săcurea a distrus arborii, cari așa de frumos mărgineau apa spumegătoare, ba chiar și cantitatea apei se împuținează vâzând cu ochi în urmarea acelor canale, cari conduc din Niagara apa spre a mîna roțile fabricelor. Bine face că folosește omenimea puterea uriașă a căderii, numai cât prin acesta ar fi putut să cruțe în câțva frumseța locului.

Acel simț desfrînat care a desfrumșetă și urîțit cele mai frumoase regiuni și care-și află isvorul în indolență, neștiință și egoism, astăzi este dejudecat; ear' frumseța inteligenței omeniești nu se caută în imitațiuni egoiste și în înfrumșetări grandioase și perverse, fără în armonia perfectă dintre activitatea omului și a naturii. Acel om care întru adevăr iubește pământul știe, că trebuie păzită și ridicată frumseța aceluia, sau dacă oare-care mână tirană i-ar fi răpit-o, earăși să i-o redea. Observând că interesul lui concediază cu interesul com-

mezeiască știe mai bine cui și cât să-i dea la fiește-care muritor. Dumnezeu nu împarte darurile sale cu ochii închiși așa numai pe nimerite. Scopul și ținta lui Dumnezeu e, ca pe om așa să-l crească, cât să aibă cele de lipsă aici pe pământ dar' pe lângă cele lumesti să nu-și pape nici raiul, ear' cine în contra intențiunii lui Dumnezeu se leagă cu mâni cu picioare numai de comorile cele trecătoare, — vadă el dacă se va înăduși în ele.

Să privim spre cer și să ne odihnim în căile prevedințet dumnezeiești, — precum s'a liniștit servitorul cel bătrân a împăratului Sigismund, — care nu se putea împăca cu soarta, că pentru-ce unii au atâta mărime, avere și strălucire dela Dumnezeu, și pe el așa numai ca din milă l-a lăsat de servitor. Neîndestulirea aceasta a servitorului o a observat împăratul, și anume odată a rînduit să se pregătească două cutii de metal într'o formă una ca alta.

pletului, restaurează devastările cauzate de antecesorii lui, îngrijește pământul fără a-l jefui și într'o formă lucră pentru înfrumșetarea ca și pentru îmbunătățirea posesiunii. Nu numai că economii sau industriașii știu tot mai bine folosi puterile și productivitatea pământului, fără devin capaci ca artiști a împumuta regiunii, care îl încunjoară tot mai multă frumsețe, ba a o face într'o adevărată regiune, pe cari numai artiștii știu să și-o închipe.

Învingătorii romani cu mâinile lor dure, și masa de sclavi din timpul trist al ovului mediu, cari au lucrat pământul, nu au știut prețui frumseța aceluia, pe care le-a decurs vieța miserabilă și în fine au trebuit să și strice simțul cătră frumseța regiunilor ce îi încunjură cu totul. Amarul vieții a și fost cu mult mai simțit atunci, decât omul să se fi putut lăsa adese în contemplarea norilor și a stâncilor.

În toate părțile au domnit numai ură, frecări, răsboaie și foamete. Caprițul și cruzimea domnului a fost legea sclavilor; și în tot străinul a văzut un asasin; străin și inamic erau cuvinte sinonime. În o atare societate omul de ceva seamă pentru susținerea în lupta pentru existență și pentru curățenia conștiinței sale, au cutezat un singur mod, să fie veseli și glumeți, să lovească cu glumele sale în cel mai tare sau chiar în stăpânul seu, dar' ca contemplarea naturii să fi deșteptat în el simțeminte mai fragețe, nici poveste.

Trăsăturile mărețe a naturii, ce le încunjoară necesarminte, au trebuit să rămână neobservate la omul, care sub impresiunea fricei, pregătită de înșelători de tot felul, nu a văzut altceva în prăpastii, strîmtori și pădurele umbroase și liniștite decât demoni și bălauri.

La finea evului mediu omenimea eliberată de răsboaiele continue necesarminte a avut o singură dorință: să și edifice o locuință pașnică; natura mare a împrăștiat frică asupra omului, deși ea singură dorea pacea. Generațiunile, cari s'au succedat din timpul renaissance și până la revoluțiunea francesă au avut ideale, pe care ni-le arată acele regiuni, unde principii și domnii cei mari și-au edificat castelele lor de petrecere. Foarte

O cutie o a umplut-o împăratul cu galbini, cealaltă cu cusutor, le-a închis amândouă, le-a pus înaintea servitorului și i-a zis să aleagă una din două, ear' cea rămasă o va da la altul.

S'a uitat servitorul la cutii, le-a luat, le-a sucit și în dreapta și în stînga și din două nu știa pe care să și-o aleagă. După multă socoteală din două rămâne cu una, și deschizîndu-o se află cu cea plină de cusutor. — Vezi, — zice împăratul, — eu am voit să fac bine cu tine, dar' Dumnezeu ți-a îndreptat mîna ta pe această cutie, te odihnește în voea lui Dumnezeu.

Aceea nu ne supără nici pe unul, că sînt în lume oameni putrezi de avuți. Aceasta așa-i împărțit să fie în lume. Trebuie să fie oameni avuți, cu stare de mijloc și săraci. Și tare ar lucra nebuște acela, care ar striga în gura mare: — Să împărțim averile domnilor și a avuților să fim toți într'o formă.

puțino din aceste castele sînt edificate pe atare loc, de unde să se deschidă vre-o priveliște asupra unei păduri sau ținut stîncos, ba în unele locuri, precum proprietari avuți de pe țărmurile lacului Geneva, nici unii nu și-au edificat locuințele cu fața cătră ceea-ce noi astăzi numim priveliște frumoasă, fără din contră.

Decât ținuturile aceste, cari sînt cu mult mai grandioase și mai sêlbatic romantice, ca omul de atunci să se fi putut afla ceva plăcere în contemplarea lor, i-a mai plăcut un ținut îngust, unde fantasia lui a putut bate cele mai estreme margini, un părăiaș curgător printre tufișe de toi sau lacuri mici încunjurate cu statui; cu un cuvînt au mai preferat micimea maiestratei simple unei panorame deschise.

(Va urma).

SFATURI.

Păstrarea florilor în ghiață.

În timpul din urmă grădinarii au aflat un bun mijloc de a pute trimite buchetele de flori la o depărtare cât de mare, fără-ca să se vestejească. Aceasta se face așa, că florile se așează între sloi de ghiață și astfel se espedează în stare înghețată. Un neguțetor de flori din Londra, a primit mai zilele trecute o ladă plină cu flori din Noua-Zeelandă. Florile erau pachetate, în modul cum am arătat mai sus. Neguțetorul topi ghiața și găsi buchetele într'o stare atât de proaspătă, ca și-cum atunci le-ar fi cules din grădină.

Conservarea untului în stare proaspătă.

După-ce se alege untul proaspăt, se spală și se șterge bine cu o cârpă albă curată, se umplu cu el anumite borcane de pământ. Borcanele astfel umplute, încât să nu rămână nici un loc gol, se așează într'un căzan plin de jumătate cu apă și se lasă să fearbă până dă în clocot. Înainte de a fi puse în apă, borcanele trebuie legate bine pe la gură, ca să nu stropescă apa ferbinte în ele. Apa nu trebuie să ajungă chiar

La înființarea imperiului roman erau și atunci oameni scrințiți la minte, cari vâzând îmbuibarea și strălucirea unora, s'au hotărît să lase orașul și să și caute norocul într'alt loc. Vâzând aceasta senatul s'a spăriat, și a trimis la ei pe un om foarte înțelept, care cu sfaturi bune să-i înduplece a se întoarce.

Menenius Agripa — senatorul acest înțelept le-a spus o poveste la coi ești-din oraș, zice; — că odată membrele trupului s'au răscolat în contra stomachului — pântecelui, pentru-că până-ce toate membrele și simțirile, ochii, urechile, mâinile și picioarele de dimineața până seara neîncetat lucră, pântecelul trîndăvește în leno și mistuește puterea celorlalte membre lucrătoare. S'au conjurat membrele, că de acuma înainte mâinile să nu dea de mîncare la gură, dinții să nu mesteca, picioarele să nu alerge, ochii să nu vadă, urechile să nu audă și așa mai departe, și așa se vor

până la gura borcanelor. Când s'a răcit apa, borcanele se scot afară și astfel se păstrează la un loc mai svântat și răcoros. În starea aceasta untul se poate conserva în stare proaspătă peste o jumătate de an.

Constatarea vârstei la vaci.

Vârsta vacilor se poate constata, nu numai după schimbarea dinților, ci chiar și după anumite inele, ce se ivesc pe coarnele acelor mai la rădăcină. Anume până la vârsta de 3 ani, pe coarnele vacilor mai tinere, nu se poate vedea nici un fel de inelatură. În anul al 4-lea însă se face jur împrejurul cornului o adâncime îngustă în forma de inel; în anul al 5-lea se face alta și așa mai departe în fiecare an. Unii naturaliști susțin, că inelătura aceea ar proveni din făt și astfel, câte inele se formează la rădăcinile coarnelor, atâția viței a făt vaca respectivă. E drept, că unii neguțetori de vite pot să radă inelele acelea și astfel pot să ducă pe cumpărător în rătăcire, dar' dacă acesta examinează mai deaproape coarnele, atunci poate observa foarte ușor semnele inelelor.

Un mijloc de-a pute cunoaște ouele proaspete.

Ouăle evaporază prin porii (găuriciole) coajei lor o cantitate de apă, care se socotește la 4—5 centigrame pe zi, astfel că greutatea lor scade pe fiecare zi și se poate vedea de câte zile sunt. Spre scopul acesta se topește într'un vas cu apă destulă sare, pentru-ca un ou proaspăt să nu poată cădea la fundul vasului, decât foarte încet. După-ce s'a făcut aceasta, se pun ouăle, ce voim a cerca în apa aceea sărată. Dacă nu sunt proaspete, și de mai multe zile, atunci ouăle vor pluti pe deasupra apei.

Știri economice.

Meseriași români din Orăștie voind a se închea în o Reuniune proprie de meseriași, au înaintat ministerului în două rânduri statute spre întărire. Statutele au fost repetit respinse, sub

răsbuna asupra pântecelui. — Dar' ce să vezi, dela o zi două, s'au muiat toate membrele trupului și au început a scădea în puteri trupul, dacă nu au dat pântecelui cele de lipsă. Din ce răsculații au priceput, că pântecelul are rol însemnat între membrele trupului, pentru-că ce e drept el primește în sine câștigul membrilor, dar' el acela îl consumă și earăși îl împarte spre nutrirea membrilor, pentru aceea s'au împăcat cu pântecelul și și-a continuat fiecare lucrarea mai departe. — Poporul a înțeles asemănarea poveștii cu ei, și earăși s'a întors în oraș și-a concluzat dimpreună spre înaintarea binelui de obște.

E lucru uricios a te lăsa amăgit de pofta averii, care e cursa diavolului. Cât de îngrabă și se turbură mintea și inima numai la vederea banilor. S'a întâmplat nu odată, că mulți cari au câștigat sume mari pe loterie, sau pe neașteptate au moștenit ceva averi mari, la vestea lor de-auna sau au murit,

cuvânt că aici mai sunt atari Reuniuni (neromâne), să între în acelea.

Acum meseriași au declarat, că se vor alipi la »Reuniunea economică«, în cadrul statutelor căreia se pot desvolta destul de liber și cu succes. Comitetul Reuniunii economice a hotărât în ședința sa de Luni (10 Dec. n.) să inactiveze secțiunea industrială a Reuniunii, care până aci n'a funcționat, fiindcă măiestrii cari puteau intra în ea, încercau să și formeze Reuniune proprie. Intrând acum în »Reuniunea economică«, comitetul Reuniunii va numi o comisie specială, dintre meseriași, care să îngrijească de promovarea intereselor lor, de dezvoltarea lor bună.

Cunoscuții mari industriași din București, d-nii frați G. Assan, în dorința lor de a îmbunătăți din ce în ce situațiunea materială și morală a numeroșilor lucrători din fabricile d-lor, au luat nobila hotărâre de a înființa, cu începere dela 1 Decembrie v., »O casă de economii« pentru toți aceia cari lucrează direct sau indirect în fabricile d-lor, întocmai după modelul »Casei de economii« a statului, servind însă depunătorilor o dobândă de 6 la sută, în loc de 5 la sută cum servește statul.

De altfel inițiativa dlor frați G. Assan nu este decât reluarea unei vechi tradițiuni a firmei G. Assan. Într'adever răposatul George Assan, tatăl dlor frați Assan, înființase odată cu fabrica de vapori, prima în România, și o casă de economii, care la moartea sa, în 1866, posedea un capital de 72000 lei.

Odată cu hotărârea de a reînființa »Cassa de economii«, d-nii frați G. Assan au adresat personalului d-lor un apel prin care le atrage atențiunea asupra folosului de a economisa.

Școală industrială de lemnărit. Din Caransebeș ne vine o știre îmbucurătoare. Anume, comunitatea de avere din Caransebeș, cu spriginul Reuniunii agricole comitatense va înființa în curând o școală industrială de lemnărit. Scopul acestei școli va fi cu deosebire învățarea tinerilor în pregătirea uneltor economice de casă și de câmp (furci, greble etc) Comunitatea de avere va da la început 16 stipendii de câte 16 coroane lunar la tineri săraci pe întreagă durata cursului de învățământ.

sau au nebunit. Pofta aceasta de bani îl face pe om sgârcit, îl culcă pe bani, îi tot numără, și de ce are mai mulți, cu atâta flămânzește mai tare lângă ei. — Pe altul banii îl face desfrânat, prădător, cu cât are mai mulți bani, cu atâta împrăștiie mai tare până-când se gată, — atunci ce face? Trupul stricat, sufletul mort — se aruncă în cursa diavolului — care e iadul. — Însă și omul cel mai înțelept și moral să se grijească de cursa aceasta. A trăit odată un om avut, care în veci era tot posomorit, mănios și nimic nu-i afla voiea. — În vecinătate-i locuia un cismaș sărac și cu frica lui D-zeu, care toată ziua ședea lângă butuc lucrând și horind, și în veci era tot vesel. Voea aceasta bună și îndestulirea cismașului era mare ghimpe în inima avutului; și și făcea mintea sfloder cum să-i poată strica la bietul cismaș voea cea bună. Ce face avutul, îl pânzește pe cismaș când nu era acasă, și se furișează în casa vecinu-so și îi lasă pe

Președintele comunității de avere face acum un călduros apel la preoți, învățători și cărturarii poporului, ca să lumineze poporul asupra foloaselor școlii industriale, ce se va înființa.

Mormintele marilor nostri dela anul 1848.

De Silvestru Moldovan.

(Urmare).

Amos Frâncu.

Mai toți bărbații nostri luptători dela 1848, după-ce pe câmpul de luptă și-au făcut datoria, în timpul păcii au continuat a lucra cu zel neîntrecut, pentru deșteptarea și luminarea poporului.

La 1848, au luptat pentru a zdrobi cătușele iobăgiei, în timpul păcii lucrat-au pentru desrobirea poporului lor din lanțurile întunerecului și ale neștiinței!

Un frumos exemplu este în privința aceasta Amos Frâncu.

Tribun la 1848—9, despre faptele sale vitejești ne-ar ști povesti Valea-Dosului, Gura-Ampoii și alte locuri de luptă. Ele l-au văzut luptând ca un erou, în fruntea detașamentelor, ce le conducea.

În timpul păcii terenul lui de muncă a fost comitatul Zarandului, unde a ajuns până la postul de vicecomite.

Aici, în Zarand, numele îi este legat de focalarul de cultură și știință românească, de gimnasiul din Brad.

A lui a fost ideea înființării acestui focalar și stăruința și zelul seu au contribuit ca ideea să se și realizeze!

Românilor și indeosebi tu tinerime, care în gimnasiul Bradului îi luminezi mintea și-ți cultivi spiritul, să fii recunoscătoare întotdeauna lui Amos Frâncu și să te închini cu respect la auzul numelui seu.

El a murit departe de sinul națiunii sale, pentru care i-a bătut cu însuflețire și durere inima-i românească.

La 1876 a fost strămutat, ca jude, la tribunalul din Mișcolț, unde a răposat în 27 Aprilie 1891.

Osemintele îi sunt înmormântate în cimiterul bisericii grecești din Mișcolț.

masă un săculeț de galbini. Venind cismașul acasă, dă pe masă de săculețul cu galbinii, — tot încremenește, își chiamă muierea, o întreabă, că de unde-s banii acestia, muierea asemenea se miră. De unde au venit banii acestia nu știu, c'a dăruit cineva nu cred. A fost cineva în casă și i-o uitat pe masă, și nu și puteau pricepe tot lucrul. Să-i punem la o parte zise cismașul, — până-i va veni stăpânul. — S'a gătat voea cea bună, s'au oprit horile, nu le-au tignit de prânz, nu de cină, nu le-au venit somn pe ochi la cismaș și muiere-sa. Dimineața le erau grele rugăciunile, n'a putut sta lângă butuc, a sosit a doua-zi, seara, și încă după bani nu vine nimenea. »Muiere! ce să facem noi cu banii acești mulți?« întrebă cismașul, — »vezi nimeni nu-i cearcă, doară vor fi ai nostri, dar' ce să facem de cumva îi va cerca cineva, unde să-i ascundem? să-i ascundem în pat în sacul cu paie.« —

(Va urma).

CRONICĂ.

Cătră cetitori. *Apropiindu-se Anul Nou, administrația „Foi Poporului” invită la nou abonament pe 1901. Invitarea o publicăm în fruntea numărului de azi și rugăm și aci pe iubii cetitori a recomanda cunoscuților lor foaia și a trimite cât mai curând prețul abonamentului pe un an sau pe 1/2 an.*

Totodată îi facem luători aminte că deodată cu prețul abonamentului e bine să se trimită și prețul minunatului „Căldar Poporului” pe 1901, căci astfel se cruță porto de postă. Prețul Căldarului este 46 bani (23 cr.) cu porto cu tot.

Alegere de protopop în Săliște. Ni-se depeșează că Luni cu mare însuflețire și cu unanimitate a fost ales de protopresbiter al Săliștei Dr. *Ioan Stroia*, profesor seminarial în Sibiu.

Dar creștinesc. Din *Gerbovaț* ni-se scrie, că abonatul nostru *Josim Pittik* a dăruit sf. biserici de acolo două feșnice în valoare de 30 coroane. Dumnezeu să primească!

In amintirea iubitorilor răposați. Dl *Emil Vințelariu*, funcționar la „Albina”, cu scop de a eternisa memoria mult regretatei sale bunice *Maria Vințelariu n. Făgărășan*, decedată în Ocna; a unchiului seu *Jacob Făgărășan* din Feldioara-săcuiască și *Maria Simțion n. Henteș*, preoteasă în Sibiu, a contribuit la fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor români administrat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” cu suma de 10 cor.

— Dl *Candid Popa*, învăț. și dirig. al corului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, îndurând o grea lovitură a sortii prin decedarea unicei sale fiice *Minodora*, a contribuit întru eternizarea numelui ei la fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor români din Sibiu suma de 2 cor., neconsolabila mamă a decedatei d-na *Elisaveta C. Popa* 2 cor., *Maria Solomon*, preoteasă în Porumbacul-superior-răsăritean 1 cor. și *Eva G. Popean* din Porumbacul-sup.-răs. 1 cor., în total 6 coroane.

Sărbarea de împărțire a darurilor de Crăciun între săracii noștri, ce se va aranja în ajunul Nașterii Domnului nostru *Isus Christos* de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”, precum ni-se comunică din loc competent, se va face sub protectoratul d-nei *Minerva Dr. Brote*, care a binevoit a primi cu multă prevenire această sarcină.

† **Maria C. Negruzzi**, născută Gane, soția ilustrului patriot și om de literă *Costache Negruzzi* a răposat Duminecă, încunjurată de iubirea și venerațiunea familiei sale numeroase.

Tovarășă inteligentă și iubitoare a acelui, care în pleiada de luptători ai marelui epoci de întemeiere a statului român a jucat un rol atât de strălucit, *Maria C. Negruzzi* și-a petrecut anii bătrâneții sale lângă fiica ei iubită, d-na *Elisa Mavrocordat*.

Decedata e mama regretaților *Leon* și *George Negruzzi* și a dlui *Jacob Negruzzi*.

Necrolog. Subscrișii au nemărginită durere a anunța tuturor rudeniilor și cunoscuților încetarea din viață a preaiubitei fiice, soră, cumnată și ne-

poată *Leontina Sabo*, care după lungi suferințe și-a dat blândul seu suflet în mâinile Creatorului, în 11 a. l. c. la orele 11 seara, în anul al 16 lea al vieții. În-mormântarea scumpei defuncte s'a făcut în Aiton, Vineri, în 14 Decembrie n. 1900, la orele 2 d. a. Dormi în pace și fie-ți somnul lin! Văduva *Maria Sabo* n. *Nestor*, ca mamă; *Valeriu Sabo*, oficianț la tren, cu soția *Maria n. Kovács*, *Emil Sabo*, profesor, ca frați și cumnată; *Ana Sabo* v. d. *Colceriu*, *Rosalia Sabo* m. r. Rus cu soțul preotul *Vasiliu Rus* și familia, *Susana Sabo*, *Carolina Sabo* v. d. *Codarcea* și familia, *Amalia Szabo* v. d. *Pop* și familia, *Aron Sabo* și familia, *Ioan Nestor*, jude de tablă cu soția *Maria Vida* și familia, v. d. *Victoria Nestor* n. *Polyovics* și familia, *Susana Nestor* m. r. *Moldovan* cu soțul, protopopul *Ioan Moldovan* și familia, *Ana Nestor* m. r. *Poruțiu* cu soțul, preotul *Aurel Poruțiu* și familia, ca unchi și mătușe.

Convocare. Pe baza concludului comitetului central din 18 Decembrie 1900 și în conformitate cu § ul 20 din statute, am onoare a convoca a *XII-a* *adunare generală ordinară* a „Reuniunii române de agricultură din com. Sibiului” în Sadu, pe Duminecă, 30 Decembrie n. a. c., la 11 ore a. m. Program: 1. Presentarea raportului general al comitetului central, a rațiociniilor pe anul 1899 și proiectul de buget pe 1901. — 2. Propuneri eventuale din partea membrilor. — 3. Discurs despre cultura fână și despre însoțirile de credit sătești. — 4. Autenticarea protocolului ședinței. Sibiu, 18 Decembrie n. 1900. *Demetriu Comșa*, president.

Fondul George Barițiu. Funcționarii din Sibiu ai institutului de credit și economii „Albina”, în loc de cunună pe cosciugul răposatului lor coleg *Romul Petric* au contribuit la „Fondul George Barițiu”, administrat de „Asociațiune”, cu suma de 54 coroane 24 bani.

Post de medic. Devenind vacant postul de medic comunal în frunțașă comună din Bănat *Petrovasela* (Român-Petre) aproape absolut — românească, atragem din vreme atențiunea dlor medici români, cari ar voi să ocupe acest post. Concursul se va scrie cât de curând și va fi publicat și în foaia noastră. Amănunte se pot câștiga și până atunci dela redacțiunea foii noastre.

Darul de Crăciun al soldaților englezi, ce se luptă în Transvaal va fi în anul acesta câte o piesă de 5 funți sterlingi fiecărui soldat. În total statul englez va împărți ca dar de Crăciun suma de 30 milioane coroane. Afară de aceste comandantii vor fi remunerați special. Astfel lordul *Roberts* va primi 50.000 coroane, *Kitchener* 40.000 coroane etc.

Papacosta a murit. Temutul spărgător de casse, renumitul *Dimitrie Papacosta* a murit în închisoarea din Vaș. Deja de cinci ani era *Papacosta* oaspele închisorii din Vaș, de unde a și fugit acum câțiva ani, când în urmă a fost arestat în Sighetul-Marmației. *Papacosta* și bolnav fiind de-atunci incoaci s'a purtat ca un rob de model și acum și-a dat obștescul sfârșit spre bucuria proprietarilor de casse wertheimiane.

Pasagerii Bucureștilor. După o statistică înaintată de direcția căilor ferate primăriei capitalei române, se constată că în întreg anul 1899, au sosit în capitala București: prin gara de Nord 750.340 pasageri, prin gara *Filaret* 85.183, ear' prin gara Dealul Spirei 2660 de pasageri.

Dl *Gregoriu Maior*, redactor responsabil al „Gazetei Transilvaniei” după-cum cu regret luăm știre din Brașov, a fost silit să plece în străinătate pentru a-și căuta de sănătatea-i zdruncinată. În locul dlui *Maior* a primit asupra-și sarcina de redactor responsabil vechiul colaborator al „Gazetei”, d-nul *Traian H. Pop*.

Turcia și China. Consiliul ministerial al Turciei a decis, ca Turcia să trimită o misiune în China, cu scopul de a sfătui pe Chinezii mahomedani să fie credincioși dinastiei domnitoare din China. Misiunea se va compune din 2 ulema, 4 amploiași superiori și 2 tâlmaci. Se afirmă, că numărul mahomedanilor din China este de 30 milioane.

Neamurile reginei Draga. Din *Belgradul Sârbiei* se scriu următoarele: În scupștina Sârbiei va fi prezentat în curând un proiect de lege ca să se asigure o rentă anuală 2 de milioane dinari pe seama rudeniilor sărace a reginei Draga. Motivarea acestui proiect este, că nu e iertat ca națiunea sârbească să lase ca rudeniile reginei să-și câștige pâinea de toate zilele cu ocupații do rînd. De altfel regina Draga e descendenta familiei princiare *Lunjevica*, care odată a jucat rol însemnat în decursul vremilor însă, familia aceasta a scăpatat atât de mult, încât și actuala regină până-ce era vedava inginerului *Moșin* trăia esclusiv numai din beneficiul ce-l primia dela curte, ca fostă damă de onoare. Atunci abia își putea închiria o locuință cu o odaie — și acum palate strălucite îi stau la dispoziție. — Noroc trebuie să aibă omul!

Din Săcădate primim următoarea intimpinare: *Onorată Redacție!* În nrul 49 al „Foi Pop.” a apărut o corespondență, care condamnă ținuta comitetului comunal în chestia licitării Oltului. În special e amintit dl protopop *Cuteanu* care ar fi fost cauza, că niște *Jidani* ar fi reușit. În interesul adevărului vă rog să dați loc următoarelor:

Este adevărat, că dl protopop a pledat pe lângă *Klein Zsigmond*, dar' din motivul că numai acesta a fost licitant *serios*, ear' ceilalți *Români*, au venit să liciteze numai din *speculă*, sperând *multe de toate* dela același *Klein*, se înțelege sub condiția, ca ei să nu mai liciteze păgubind astfel comuna cu sute — ceea-ce au și făcut cu ocaziunea licitării din rîndul trecut.

De altcum publicul nepreocupat va ști să reducă la adevărată valoare scoruiturile ce se repetesc mai ales la adresa dlui protopop *Cuteanu*. Oameni de aceia înaintea cărora nu există nici biserică, nici bine public, nici preot, nici bătrânețe, ci la toate ocaziunile cearcă să strice autoritatea preoților înaintea poporului, pentru-ca să se ridice ei, cari fac *speculă* din toate, chiar și din pretinsul naționalism, sînt destul de bine cunoscuți aici. Atăta vă asigur, dl Redactor, că dl protopop este așa de bun Român, ca toți la oaltă cei înșirați în corespondența din chestie și a și dovedit-o aceasta la toate ocaziunile și de aceea nici de acum înainte nu se va lăsa terorizat de vorbele cele uricioase ale unor oameni, cari după-ce înaintea poporului de aici și au perdut tot creditul, vin cu calumniile lor înaintea publicului mare, care nu-i cunoaște cine sînt și ce voesc. *Ioan Octavian Prie*, teol. abs., stud. fil.

Principele Nichita — rege. Din Roma se telegrafează o știre sensațională. Principele Muntenegrului *Nichita*, socrul regelui Italiei va lua titlul de rege. Sărbarea luării titlului de rege a fost hntărită pe ziua de *Sf. Nicolae*.

† **Petru Mihăițiu**. Subscrișii cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștință încetarea din viață a iubitului și neuitatului soț, frate, unchiu și afin Reverendisimul *Petru Mihăițiu*, archidiacon on., director em. al gimn. sup. de Beiuș, protopopul districtului Oradea-mare, asesor consistorial, paroch greco-catolic de Olosig etc., intervenită — după un morb îndelungat și suferit cu toată resignațiunea, împărtășit cu sfintele sacramente — la 17 Decembrie seara, în anul al 71 al vieții și 44 al preoției sale. Osămintele pământești s'au astrucat Mercuri, în 19 Decembrie a. c. la 2^{1/2}, ore p. m. în Oradea-mare. Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvântată! *Elisabeta Bozontai*, ca soție; *Maria Mihăițiu* măritată *Domian*, ca soră, cu fiii și fiicele ca nepoți și nepoate; *Iosif Bozontai*, ca afin; văduva lui *Stefan Boros*, preoteasă în Ilba, cu fiii și fiicele, ca nepoți și nepoate; *Paula, Gizela Erdélyi*, ca nepoate.

† **Episcopul de Huși, Silvestru Bălanescu** a răposat Duminecă, în etate de 70 ani. Răposatul arhiepiscopului a fost un model de viață creștinească dedicată cu vocațiune binelui și înaintării bisericii. În mormântarea regretatului defunct s'a făcut Marți d. a. Serviciul divin a fost oficiat în biserica Sf. George din partea Metropolitului-Primat, asistat de Metropolitul Moldovei și Sucevei, de episcopii sufragani, de membrii Sf. Sinod și de numeroși clerici. După serviciul divin a vorbit în biserică dl profesor univ. *Erbiceanu* și apoi *Dr. P. Gârboviceanu*, profesor la seminarul central. La mormânt înainte de pogorirea trupului în cripta pregătită au vorbit: profesorii *Ioan Grigoriu* și *Vartolomeiu*.

Un omor îngrozitor s'a întâmplat zilele trecute în Rogoz. Eată ce ni-se scrie de acolo: *Morariu Chira Vasilie* a mers cu fiul său *Ioan* la cârcimă cu alți oameni și au beut cu toții la olaltă. Când a fost la 10 ore s'au dus care la casa sa și *Chira Vasilie* s'a dus la primarul comunal să-i spună câtă dare are de plătit, ear' fiul său *Ioan* a rămas în cârcimă. Pe când tatăl său s'a întors dela primar, fiul său *Ioan* i-a eșit înainte și s'a prins la bătaie cu petri. *Chira Vasilie* a voit să meargă să aducă gendarmii și atunci fiul său a fugit după dînsul și ajungându-l, l'a bătut cu petri și i-a băgat cuțitul în grumazi — de în timp de 2 ore a murit. Acum *Ioan* este în închisoare în Dej. Această întâmplare este din cauză, că în comuna noastră de 17 ani nu se fine școală și copiii gândesc, că așa-i bine, dacă nu-s învățați și nu știu ce-i păcatul. *Nicolae Herman*, econom.

Și în mormânt — la olaltă. Se scrie din Paris că literatul *Tarbé de Tablons*, unul dintre întemeietorii ziarului „Gaulois” a fost aflat alaltăieri mort în pat. În același timp în patul vecin zăcea moartă și soția bătrânului literat. E probabil că *Tarbé* care avea boală de inimă a murit întâiu și apoi soția lui în spaima cea mare a fost lovită de apoplexie.

Bogațiile Șahului în mare. Din Persia se vestește că Șahul a sosit acasă sănătos — dar' foarte supărat. Și cum nu, când soartea atât de mult l'a persecutat, încât un vifor grozav, ce băntuia pe marea Caspică i-a cufundat corabia „Wera” ce era încărcată cu bagajul Șahului și cu toate darurile primite și obiectele cumpărate din Europa. Valoarea acestora este de câteva milioane. Se crede că toate încercările de a ridica din apă corabia cufundată vor fi zădărnice, de oare-ce bătrâna corabie odihnește la o afunzime de peste 500 atânjini.

„*Revista Economică*”, organ pentru interese economice-financiare, editat din însărcinarea și cu ajutorul băncilor române, cu începerea dela Anul-Nou se va transforma dintr'o revistă lunară într'o foaie săptămânală. Delegațiunea esmisă de conferența directorilor de bancă din 1898, s'a întrunit în 16 Decembrie a. c. la o ședință în Sibiu, și a decis această schimbare pe motivul, că revista are să servească în primul rînd interese practice de toate zilele și chestiuni de actualitate, cari reclamă o lămurire și rezolvire mai grabnică de cum li-se poate da într'o revistă lunară. În vederea dimensiunilor mari, ce le-a luat lucrarea economică a poporului nostru, și a strînselor legături ce există între diferitele ramuri al vieții noastre economice, „*Rev. Economică*” va da atențiunea cuvenită tuturor chestiunilor de caracter economic, și astfel va fi de interes nu numai pentru băncile noastre, ci și pentru cercuri mai largi. „*Revista Economică*” va apăre în estensiune de 1—2 coale de tipar, format 4° mare și va costa pe 1 an cor. 20.—, pe 1/2 an cor. 10.—, Prenumărațiunile se vor trimite la administrația „*Revistei Economice*” în Sibiu (*Nagy-Szeben*).

„*Anuarul băncilor române*”. În editura delegațiunii băncilor române a apărut anul II. (1901) al acestui interesant anuar financiar, care în partea sa principală cuprinde șematismul băncilor și societăților comerciale române din țeară. Acest șematism de astă-dată a fost compus în estensiune mai mare și cuprinde bilanțul, contul profit și pierderi, distribuirea profitului și cotei de binefacere a anului de gestiune 1899, împreună cu lista membrilor direcțiunii și comitetului de supraveghere, cum și a funcționarilor tuturor societăților noastre financiare și comerciale. La fiecare institut se mai dau informațiuni detaliate asupra diferitelor dispozițiuni statutare cu privire la semnarea firmei, la cupoanele de acțiuni etc., se indică ramurile operațiunilor și condițiunile acestora, apoi prețul acțiunilor și cupoanelor etc. Afară de aceste anuarul mai cuprinde un călindar (Gregorian și Iulian) cu indicarea termenelor pentru plata contribuțiunilor și competențelor erariale, a tragerilor la sorți, a scadenței cupoanelor, — apoi regulamentele băncii austro-ungare și cassei de păstrare postale, tabele pentru timbre și competențe, pentru calcularea de interese, tarifele postale și telegrafice, instrucțiuni referitoare la monetele statelor europene, la schimbarea și valoarea lor, etc.

Anuarul cuprinde mult peste 100 pagini 8° mare, este elegant legat în pânză și costă cor. 3.—. Se poate procura la administrația „*Revistei Economice*” în Sibiu.

Procesul falsificătorilor de bani din Turda. După o pertractare de mai multe zile tribunalul reg. din Cluj a osândit pe tovarășii care au falsificat bani, și anume:

Pe începătorul și principalul acusat *Pásztori Aladár* din Cluj l'a osândit la 5 ani și 6 luni închisoare grea. *Csongvay Béla* (fost asesor la sedria orfanală din Turda) a fost osândit la 5 ani închisoare, *Simion Pașca* (fost notar) a căpătat 5 ani închisoare. Ceialți vinovați apoi au fost osândiți astfel: *Fenyvesi Victor* 2 ani și 6 luni, *Szigethy Péter* 3 ani, *Baga István* 2 ani, *Nagy Ferencz* 3 ani și *ifj Séra Károly* 3 ani închisoare grea. Și afară de asta fiecare a fost osândit la pierderea dreptului de oficiu în decurs de 5 ani. Timpul de 7 luni cât au stat acușaii în închisoare preventivă li-s'a subtras din pedeapsă.

Apărătorii acușaiilor au înaintat recurs contra acestei judecăți.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”. La fondul pentru acuirea reu a unui local cu o hală de vînzare pe seama „*Reuniunii sodalilor români din Sibiu*”, au mai contribuit: dl *Dr. Alexandru Străvoiu*, avocat în Sebeșul-săseșesc cu 2 coroane; dl *Dr. Amos Frâncu* adv. 2 cor.; clericii absolvenți în anul 1889 și 1894, întruniți la o „*revedere*” după 10 respective 6 ani: 5 cor. 60 bani, ear' cu câte 20 bani următorii: *Ioan Fărcaș*, paroch, *Mina Fărcaș n. Streițari*, *Adam, Romul, Emil și Mariți Fărcaș* (Băiești, tractul Hațeg); *Nicolae Schiau*, notar în pens.; *Ana Schiau n. Curechian* (Topârcea), *Ioan Gărbacea*, propr., *Maria Gărbacea n. Pinciu*, *Ionel Gărbacea* (Pinci), *Adrian Pinci*, *Elena Pinci*, *Ermil Borcea*, funcț. inspector al băncii de asigurare „*Transilvania*”; *Dr. Lucian B. Borgia*, conceptist advocațial; *Giriplic*, domnul *Dr. D. P. Barcianu*, profesor; deamna *Silvia Dr. Barcianu n. Olteanu*, *Sorin, Radu, Andreiu, Achil, Lavinia și Silvia Barcianu*; d-na *Constanța P. Barcianu* (Rășinari); d-șoara *Mioara Olteanu București*, *I. Ioanovici*, paroch, *Maria Ioanovici n. Roman*; *Damaschin, Maria, Lucreția, Otilia și Aurel Ioanovici* (Ruși), *Ioan Broju*, capelan c. și r. militar, *Aurel Sămărghișan*, practicant notarial; *Emilia Orendi*, *Mitzi Orendi* (Moșna), *Ioan Imbăruș*, espeditor la „*Tribuna*”, *Maria Imbăruș*, *Valeria I. Imbăruș*.

Nebun în tren. La *Salonta-mare* s'a urcat în tren un țeran ungar de pe pustă. La început a stat liniștit la locul său în clasa III. Nu peste mult timp însă deodată a sărit de pe bancă și strigând din răspuțeri că moare de căldură a început să-și arunce hainele de pe el. Așa desbrăcat s'a repezit la ușa cupeului și a trântit-o îndărăt postându-se apoi pe treptele vagonului să se răcoarească. Doi conducători și toți călătorii din cupeu abia l-au putut lega pe furibundul nebun. La proxima stațiune l-au predat poliției, care l'a dus în spital. Nenorocitul e agricultor și se numește *Kiss György*.

Mama.... O foaie din *Debrefin* scrie, că mami fraticidului *Papp Béla* numai acum i-au împărtășit, că pe fiul său l-au spânzurat. Nenorocita mamă întru atâta s'a consternat, încât momentana nebunit. — doar' era suflet de mamă!

O salvare miraculoasă. Furtuna care a băntuit zilele trecute pe Marea-Neagră a făcut mai multe naufragii pe coastele Bulgariei și Turciei. Intre vapoarele prinse de teribila furtună, era și *Urania*, sub pavilion norvegian. Căpitanul vaporului, dl *Jansen*, surprins de furtună, comandă să se întoarcă vasul cu pupa în vînt, căci vînturile teribile lovind coasta vasului amenințau să-l înece. Pe când se manevra la executarea comandei, un val teribil trecu peste vas și luă un matelot aruncându-l în mare. Căpitanul văzînd situația desperată a vasului, rămase la îndoială dacă trebuie să se oprească spre a pescui pe matelot sau să-și urmeze calea dus din spate de furtună. În vremea asta, Marea, din ce în ce mai furioasă, teribila Marea-Neagră, a fost odată clementă. Un val și mai puternic aduse pe vas pe matelotul pierdut, care se acăță de frînghii și astfel scăpă dela moartea sigură la care era condamnat.

Aducerea bouului moscat în Europa. Până acum era lucru rar să afli asemenea animale în grădinile zoologice. De acum o să fie altfel, căci vasele europene, care vizitează țărîmul răsăritean al Grönlandei prind și aduc asemenea animale. Boii moscați se află, acum, numai în arhipelul înghețat dela Nordul Americii, apoi în Grönlanda nor-

dică și răsăriteană. În Grönlanda răsăriteană i-a aflat expediția polară germană din 1869—1870, și de atunci felurite expediții polare au impușcat asemenea boi pentru a avea carne proaspătă, precum și pentru preparate științifice. Dar' dacă vor începe a-i vâna regulat, apoi n'au, de bună seamă, multă vieață. Noroc că e treabă anevoioasă vânătoarea în acele meleaguri. Se știe cum lăcomia călătorilor a nimicit renii din Spitzberg. Numai cea din urmă expediție italiană a ucis o sută de reni și sute de paseri, fără nici o nevoe. Nu se știe dacă boii moscați ar pute trăi îndelung în Europa. În ori ce cas ar trebui încercat în Laponia. Câinii eschimoșilor au putut fi ținuți în bună stare în grădini zoologice, dar' dându-le din când în când pește și untură de pește.

Prețul bucatelor, din Orăștie, la 15 Decembrie n. 1900. Grâu curat maza metrică cu 7 fl. Grâu mestecat maza cu 6.50 fl. Săcară m. m. cu 6 fl. Orz m. m. cu 5 fl. Ovės m. m. cu 5.50 fl. Cucuruz m. m. cu 4.50 fl. Fân m. m. cu 2.80 fl. Paie m. m. cu 1.80 fl. Lemne de foc 1 cub mtr. cu 2 fl. Carne de vită 1 chlgr. cu 40 cruceri.

— Piața din Timișoara la 18 Decembrie n.: Grâu în greutate de 76 chlgr. o majă m fl. 6.25—6.30; grâu frumos în greutate de 78 chlgr. o majă în fl. 6.50—6.55; săcară o majă m. fl. 6.05—6.10; ovės o majă m. fl. 4.20—4.30; cucuruz o majă m. fl. 4—4.05.

Pravurile de Korneuburg ale lui Kwizda pentru nutrirea vitelor, de mult probatul mijloc dietetic, promovează menținerea puterii, secrețiunea și pofta de mâncare la cai, vite cornute și celelalte animale domestice. La vaci sporoste secrețiunea laptelui și-i îmbunătățește calitatea. Numeroși călători de distanță și trainiri întrebunțază cu predilecție la caii lor pravurile de Korneuburg în locul costisitoarei sări de Carlsbad și cu bun rezultat, fiindcă ele conțin cele mai multe însușiri ale sării de Carlsbad. Porțiuni de câteva linguri, date zilnic în ovės ud cailor și în nutreț vacilor, ajută să avem vite deplin sănătoase, capabile de rezistență față cu catarhurile și conturbațiunile în secretaarea materiilor.

R Î S.

Săcuiul la telegraf.

— Vă rog, dle telegrafist să-mi primiți o telegramă pentru mătușa mea, dar' să o telegrafați mai tare, căci mătușa e cam surdă....

POSTA REDACȚIUNII.

P. G. în Ternoava. Publicăm, nu nai să le vie rîndul. »Obiceiurile la nunți« vor veni cam în cășlegi. Trimite și anecdotele.

N. T. în Slimnic și Abon. nr. 5001 (I. Gh.) în Sălciva-de-sus. Cartea este: »Păzitorul de pădure«, de Carol Porcolab; se află de vînzare la autor în Nemet-Bogsán; prețul 4 cor.

R. B. în U. M. Nri singuratici de pe acel timp nu mai avem.

Săliște. Pentru nr. de azi a fost prea târziu; vine întregă în nr. următor.

N. T. în V. Colinde publicăm bucuros, dar' te rugăm să grăbești.

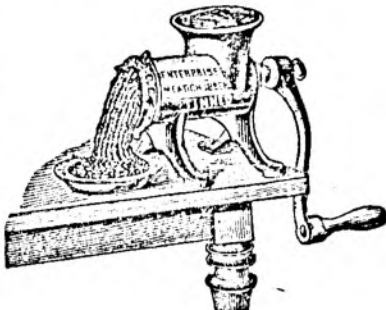
Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Balteș.
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Mașini pentru pisat carne (Alexanderwerk)

total corsitată, sistem american,

pentru pisat
carne feartă
și crudă,
unsoare, ficat, spinat
și

alte legume.

Mărimi	R.	RR.	S.	SS.	U.	UU
taie pe minută	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/2 chlgr.
1 bucată	cor. 5.60	7.60	9.—	8.20	13.—	12.20

Toate părțile mașinii se pot căpăta și separate.

La fiecare mașină este alăturată câte o descriere în forma unei carte. La toate mașinile sînt de căpătat păluie (trichter) de umplut. Acestea după delăturarea cuțitului și a tecei se așază în cilindru și se încheie cu șiroașe. Mașinile sînt potrivite pentru umplutul cărnaților.

Proască de cărnați, teasc de unsoare și de fructe combinațiune americană.

Nr.	5	15	25	35
conținutul	2	2	4	8 litre
1 bucată	cor. 25.—	33.70	42.40	55.—

Mașinile acestea sînt foarte bune pentru tescuirea de fructe, jumeri și pentru umplerea cărnaților.

Pentru femei!

Spete de țesut cu zimți de aramă.

Lungimea spetei	18	18	18	18	18	24	24	27	27	27	30	țoli
și lățimea pânzei	360	390	420	450	480	450	600	450	480	600	600	
1 buc. costă	cor. 2.60	2.90	3.10	3.30	3.50	3.30	3.90	3.30	3.50	4.40	4.50	

Carol F. Jickeli în Sibiu.

La cerere se dă lista specială despre:

Nr. 150. Aparat de măsurat, de nivelat și signat.	Nr. 170. Ferării de edificii (Baubeschläge).
" 151. Instrumente pentru măsari și pentru sculptori.	" 175. Cuțite de compactorie, bugnerie și rotărie.
" 155. Masini-jilou de lemn, cuțit de tăiat lemn.	" 177. Cuțitoaie. [62] 5—5
" 160. Curse pentru prinderea de animale sugătoare mai mari, de paseri răpitoare, cloțani, soboli, șoareci, muște și alte insecte incomode.	" 178. Chei și șiroașe.
" 168. Teasc de copiat.	" 179. Aparat de albinărit.
" 169. Traverse cilindrice și încheiate cu cuie, place de tinichea, pilastri de fer turnat, goli.	" 181. Stropitoare de plante.
	" 182. Tabele de dimensiuni și greutate ale sularilor de fer.
	" 183. Instrumente de atelier de tinichigerie
	" 185. Cuptoare pentru încălzit cu lemn.
	" 184. Instrumente de atelier de rotărie.
	" 186. Cuți și petri de ascuțit.

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeară a Ardealului, și cu deosebire Munții Apuseni, patria lui Horia și Ianou, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murășului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sînt facute în fel de călătorie, cu datinele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate ziarurile noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română“, scrie într-o altă:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicațiune unei trebuințe ce într'adevăr se simția la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită.

Comande se pot face la

Librăria W. Kraft.

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călințarul Poporului

pe anul comun

1901.

Prețul 40 bani + 10 bani porto.
Venzătorilor li-se dă rabat convenit.

Cartea Stuparilor săteni

de
Romul Simu, învățator.

Ca mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului“

Prețul 70 bani plus portul postal

Reuniunea agricolă prin adărea acestei cărți folositoare a umplut un gol adănc simțit în literatura stupăritului. Broșura este scrisă de un învățator, stupar priceput. Ea tratează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca prezant pentru școlile noastre de tot soiul.

Se vede la

Librăria W. Krafft.

Portretul

lui

Dr. Gregoriu Silași

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin, în mărime de 24×32 cm. îl trimite francat pentru 30 bani.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

al

„Reuniunii sodailor români din Sibiu“,

cuprinzând

unele date dela întemeierea ei până la 31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 cor. 20 bani, cu porto postal 1 cor. 40 bani.

Pravurile Korneuburg ale lui Kwizda

[33, 9—15

pentru nutrirea vitelor

Mijloace dietetice pentru oai, vite cornute și oi.

De 50 ani deja întrebuințat în cele mai multe economii de vite la lipsa poței de mâncare, la digestiune rea, la îmbunătățirea și sporirea laptelui. Prețul: 1/4 cutie cor. 1.40, 1/2 cutie 70 bani. Veritabilă numai cu marca de mai sus, de vânzare în toate farmaciile și drogeriile.

Deposit principal la:

Francisc Ioan Kwizda,
furnisor de curte ces. și r. austro-ungar,
ger. român și princ. bulgar.
Farmacist în Korneuburg lângă Viena.

Cu preț redus.

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterea Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sânt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia“,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 40 bani.

Se află de vânzare la:

Librăria W. Krafft.

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

întemeiată la anul 1868
în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de foc și exploziune

edificii de ori-ce fel, locuințe și clădiri economice, magazine de mărfuri, mașine agricole, mobile, vestimente și rufe, caré și vite de tot soiul, produse de câmp și de recoltă etc. etc.;

asupra vieței omului:

în toate combinațiunile conform tabelor sale foarte variate, ca asigurări simple pe casul de moarte, asigurări mixte cu termen, asigurări de copii, de zestre, rente viingere, asigurări cu plățirea de două-ori a capitalului, și cu polițe libere de premii etc.

Asigurări populare fără ce cetare medicală (sistem german).

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvire imediată.

Fonduri de rezervă și de garanție specială:

1,400.000 coroane,

plasate în scrisuri fonciare și în siguranțe pupulare.

Active cu finea anului 1899: 2 milioane 185 mii coroane.

Stocul asigurărilor:

Valori asigurate contra incendiului:
64 milioane coroane.

Capitale asigurate asupra vieței:
9 milioane coroane.

Dela întemeiere institutul a solvit:

2,825 645 cor. 62 bani pentru daune de foc și 2,498.042 cor. 10 bani capitale asigurate pe vieță,
total: 5,323.687 coroane 72 bani.

Oferte și ori-ce informațiuni se primesc prin Direcțiune în Sibiu, la agenturile principale în Arad, Brașov și Timișoara, la agendele generale din Cluj și Budapesta, precum și la reprezentanții speciali în toate comunele mai mari.

Prospecte și tipărituri gratuit și franco.

Direcțiunea în Sibiu,

str. Cisnădiei nr. 5, etajul I., curtea I.

[43] 14—15